

ประวัติตำบลดอนกระเบื้อง

เริ่มแรกในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ ๑ แห่งราชวงศ์จักรี ทรงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เจ้าพระยามอญสองคน มีนามว่า เจ้าพระยารามัญวงศ์ (พระยาบำเรอภักดิ์) กับเจ้าพระยามหาโยธา (พระยาแจ้ง) เข้าเฝ้า และทรงมีพระบรมราชานุญาตให้เจ้าพระยาทั้งสองกับบริวารที่อพยพมาจากพม่า ได้รับพระราชทานแหล่งที่ทำมาหาเลี้ยงชีพได้ตามอัธยาศัย พระยามอญทั้งสองพร้อมกับหัวหน้าพระยามอญอีกห้าคน รวมเป็นพระยามอญ ๗ คน พร้อมบริวารจึงล่องแพมาตามลำน้ำแม่กลอง และได้พักอาศัยทำมาหาเลี้ยงชีพตามริมฝั่งแม่น้ำแม่กลอง ตั้งแต่อำเภอบ้านโป่ง อำเภอโพธาราม ตลอดสองฝั่งแม่น้ำ และชนชาวมอญอพยพเหล่านั้นได้เลือกภูมิประเทศที่เป็นศูนย์รวมชาวมอญไว้ได้แห่งหนึ่งคือ " บ้านคงคา " ปัจจุบันคือ " วัดคงคาราม "

เดิมที่ท้องถิ่นของวัดคงคารามเป็นที่อยู่อาศัยของชาวลาวเวียงจันทร์มาก่อน ซึ่งชาวลาวเวียงจันทร์เหล่านั้น เป็นเชลยที่ถูกกวาดต้อนมาเป็นเชลยในสมัยของพระเจ้ากรุงธนบุรี (เจ้าพระยาตากสิน) ชาวมอญเหล่านี้ต้องการพื้นดินแห่งนี้เป็นที่ประกอบการอาชีพ และไม่ต้องการรบราฆ่าฟันกับใคร ๆ พระยามอญเหล่านั้นจึงยื่นหนังสือเป็น " ท้องตราแผ่นดิน " ว่าพวกตนได้รับพระบรมราชานุญาตจากพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๑ ให้มาทำมาหากิน ณ สถานที่แห่งนี้ ด้วยพระราชบารมีและพระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑ ชาวลาวเวียงจันทร์จึงถอยร่นพาบิรวารอพยพไปที่อื่น ชาวมอญจึงแทรกเข้ามา ทำมาหากินตลอดสองฟากฝั่งแม่น้ำแม่กลอง ในเขตอำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม มีความเป็นอยู่อย่างสงบสุขเรื่อยมา และต่อมาก็ได้สร้างวัดขึ้นวัดหนึ่ง คือ วัดคงคาราม ไว้เป็นศูนย์รวมยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ทางพุทธศาสนาดังกล่าว

ต่อมาบริเวณวัดคงคาราม เป็นแหล่งที่มีชุมชนชาวมอญมากมาย แต่พื้นที่ที่จะประกอบอาชีพมีจำนวนน้อย ประชากรชาวมอญเริ่มหนาแน่น หัวหน้ามอญคนหนึ่งนามว่า " พระยานิโครธาราม " ซึ่งเป็นหนึ่งในพระยามอญทั้งเจ็ด เป็นหัวหน้านำพาลูกหลานมอญทั้งหลายอพยพแยกย้ายไปทำมาหากินด้านทิศตะวันออกของวัดคงคาราม แต่ชาวมอญที่อพยพไปแล้วยังคงมาทำบุญที่วัดคงคารามแห่งนี้เป็นประจำหัวหน้ามอญผู้นี้จึงกราบทูลขออนุญาตจาก " เจ้าคณะใหญ่ " ของวัดคงคารามเพื่อก่อสร้างวัดขึ้นอีกแห่งหนึ่งรองรับความศรัทธาในพุทธศาสนาของชาวมอญ พระยานิโครธารามได้ปรึกษากับหัวหน้ามอญทั้งหลาย จนเป็นที่ตกลงกันสร้างวัดขึ้นแน่นอนแล้ว วัดนี้มีนามว่า " วัดดอนกระเบื้อง " (ชาวมอญ เรียกว่า " ผีเยเดิงเร็ด " แปลความว่า วัดที่มีตงลานมาก ผีเย = วัด , เดิง = เมือง , เร็ด = ตันลาน) สันนิษฐานว่าสร้างวัดในปี พ.ศ. ๒๓๕๘ ตรงกับรัชกาลที่ ๒ และต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จอริการทอหรือ " ท่อง " และชาวมอญดอนกระเบื้อง ได้จัดทำหนังสือขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต จากพระเจ้าแผ่นดิน สร้างอุโบสถ ๑ หลัง โดยมอบให้ พระยานิโครธาภิโยค เจ้าเมืองไทรโยคกราบบังคมทูลขอพระราชทาน วิสุงคามสีมา (เขตเป็นที่พระราชทานแก่สงฆ์เพื่อให้ใช้เป็นที่สร้างอุโบสถ) และได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต วิสุงคามสีมาของวัดดอนกระเบื้องตั้งแต่วันจันทร์ แรม ๖ ค่ำ เดือน ๓ ปีชาล อัฐศก ๑๖ พุทธศักราช ๒๔๐๙ รัชกาลที่ ๔ และมีเจ้าอาวาสปกครองสงฆ์ ตั้งแต่เริ่มก่อสร้างวัดปี พ.ศ. ๒๓๕๘ จนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น ๑๓ รูป เจ้าอาวาสปัจจุบัน คือ พระครูโสภณปริยัติคุณ เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน

ที่มาของชื่อ " ดอนกระเบื้อง "

คนโบราณเล่าสืบกันมาว่า วัดดอนกระเบื้อง เมื่อเริ่มทำการปลูกสร้างศาลาการเปรียญ มีกระเบื้องที่แตกหักจมอยู่ใต้พื้นดินเป็นจำนวนมาก เป็นกระเบื้องดินเผาแบบโบราณ ซึ่งชาวมอญที่อพยพ มีอาชีพทางเกษตรหัตถกรรม คือ ปั่นหม้อ - ไห และกระเบื้องเป็นอาชีพ หลักฐานพอเชื่อได้ว่า ดินที่ขุดมาปั้นหม้อ - ไห และกระเบื้องนั้น ขุดมาจากดินที่อยู่ในหนองน้ำลึก ซึ่งมีชื่อในปัจจุบันว่า " หนองหูช้าง " (ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของวัดดอนกระเบื้อง ประมาณ ๑ กิโลเมตรเศษ) ชาวมอญได้ใช้กระเบื้องดินเผาเหล่านี้มุงหลังคาศาลาการเปรียญวัดดอนกระเบื้อง และกุฏิ กระเบื้องทุกแผ่นจะจารึกไว้ว่า " เฝี้ยเติงเร็ด " (พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้มีการบูรณะตั้งแต่ก่อสร้างมา จะเห็นมีอักษรภาษามอญจารึกอยู่ที่แผ่นกระเบื้องทุกแผ่น และพ.ศ. ๒๕๔๐ ได้มีการเปลี่ยนหลังคาเป็นกระเบื้องดินเผาเคลือบน้ำมัน แบบกระเบื้องสุโขทัย และบูรณะครั้งใหญ่เป็นปัจจุบัน)

ทำเลที่ตั้งของชนชาวมอญดอนกระเบื้อง เป็นที่สูงน้ำไม่เคยท่วม จึงเรียกว่า " ดอน " ซึ่งบริเวณอื่นโดยรอบจะเป็นที่ลุ่ม โดยสังเกตจากชื่อตำบลรอบข้างเป็น หนองโพ , หนองอ้อ , หนองกบ , หนองปลาตุก , หนองรี ฯลฯ

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ซึ่งได้แบ่งแยกการปกครองเป็นตำบลต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๔๐ ตำบลดอนกระเบื้อง จึงได้เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ต่อมาในรัชสมัยสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้แก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๓๕ (เคยขึ้นอยู่กับตำบลหนองโพ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๔๘๕ - ๒๔๘๗)

ความหมายของ "ตราสัญลักษณ์"

หงส์ หมายถึง สัตว์ประจำชาติพันธุ์ของชาวมอญ ซึ่งชาวบ้านที่ที่มาตั้งรกรากอยู่เดิมคือ ชาวมอญ "ชาวมอญ" และมีการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

ต้นยาง หมายถึง สมัยก่อนพื้นที่แห่งนี้เป็นป่าต้นยาง และดงลาน (ลานเขียนหนังสือ) จำนวนมาก ปัจจุบันดงลานได้สูญหายไปเกือบหมดแล้วเหลือแต่ต้นยาง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ในปัจจุบัน

กระเบื้อง หมายถึง สมัยก่อนชาวบ้านทำกระเบื้องกันเองโดยการปั้นและเผานำมามุงหลังคาสร้างวัดกันเอง มีกระเบื้องเป็นจำนวนมาก

การดำรงตำแหน่งของผู้นำตำบล

เนื่องจากไม่มีบันทึกเป็นเอกสารของห้วงระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกำนันประจำตำบลตอนกระเบื้อง จากคำบอกเล่าของกำนันเงิน เม่งผ่อง สามารถลำดับออกมาได้ มีดังนี้

๑.	กำนันแดง	อารีกลัก	
๒.	กำนันล้อม		
๓.	กำนันสวัสดิ์	แก้วสุวรรณ	
๔.	กำนันนุ	ชินเฮง	
๕.	กำนันขุนเดช	เปลี่ยนคำ	
๖.	กำนันคลี	เทียนวันเพ็ญ	(พ.ศ. ๒๔๙๑ - ๒๔๙๔)
๗.	กำนันสุรัตน์	มะลิ	(พ.ศ. ๒๔๙๔ - ๒๕๑๖)
๘.	กำนันเงิน	เม่งผ่อง	(พ.ศ. ๒๕๑๖ - ๒๕๒๕)
๙.	กำนันออด	เปลาเล	(พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๓๘)
๑๐.	กำนันสมล	วัฒนเกตุรา	(พ.ศ. ๒๕๓๘ - ๒๕๔๐)
๑๑.	กำนันบุญมี	บัวทอง	(พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๔)
๑๒.	กำนันวิทยา	ตันเจริญ	(พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๕)
๑๓.	กำนันจตุรงค์	ตังป็อก	(พ.ศ. ๒๕๖๕ - ปัจจุบัน)
